Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. №71 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 15, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 15-го КВІТНЯ 1997 р. Ч. 71 РІК CIV.

Л. Кучма видав ряд указів і провів низку нарад

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма підписав кілька указів, одним з яких затвердив, що передбачені Конституцією щорічні послання Президента до найвищого законодавчого органу країни є офіційними документами голови держави.

На основі аналізи внутрішнього і зовнішнього становища в країні у посланнях визначаються найважливіші напрями економічного, політичного і соціяльного розвитку, передбачаються заходи щодо неухильного забезпечення прав і свобід людини і громадянина, удосконалення нормативних механізмів реґулювання суспільних відносин. У практику підготови таких послань Президента України вводиться одночасне випрацювання необхідних законодавчих актів, спрямованих на створення відповідних умов для здійснення передбачених у посланні голови держави заходів.

Згідно з указом, текст послання, надісланий до Верховної Ради або виголошений Президентом України, набуває сили офіційного документу і має враховуватися у праці Кабінету Міністрів, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та місцевих державних організацій.

Л. Кучма зустрівся з головою Ради Міністрів Автономної Республіки Крим Аркадієм Демиденком, провів нараду з питань розвитку інвестиційного процесу, нараду з керівниками силових міністерств, зустрівся з міністром праці та іншими урядовцями, звернувши їхню увагу на необхідність активтних пошуків механізму кредитування, приспішення виконання намічених проєктів і програми реформ та програми боротьби зі злочинністю.

Під час зустрічі 5-го квітня з представниками засобів масової інформації, окрім питань преси, журналісти цікавилися також ситуацією в економіці.

Л. Кучма скритикував працю Кабінету Міністрів, зазначивши: "Всіма своїми діями Уряд загнав економіку в пекло... Головна наша проблема — структурна перебудова, а Уряд за неї ще не брався. В Уряді потрібні бльоки, щоб кожний віцепрем'єр чітко ніс відповідальність. Сьогодні ж усе зосереджено на одному прем'єр-міністрові. Ми підемо на суттєве скорочення столичного апарату".

Президент також сказав, що в Україні фактично все ще залишилася стара совєтська система державного плянування. На запитання щодо бюджету Президент сказав: "У неприйнятті бюджету винен Павло Іванович Лазаренко: пустив поперед себе Віктора Пинзеника з пляшкою керосини на Верховну Раду... Нам сьогодні потрібний бюджет, бюджет на новій основі".

Л. Кучма висловив різке незадоволення працею "економічного бльоку" і тим, що "реформи практично призупинилися" в усіх галузях. Однак, додав Президент, працю виконавчої влади гальмує ще й повільна праця законодавчої влади. Земельну реформу, за словами Л.Кучми, практично заблькувала Верховна Рада. Вона ж досі не внесла необхідних змін у податкову систему з метою зменшення податкового тиску. Причину цього Президент бачить у тому, що не відбулося структурування в самому парляменті, де тільки ліві становлять моноліт.

Рухівці кидають виклик владі

Чернігів (УНІАР). — Чернігівська обласна організація Народного Руху України домоглася звільнення Миколи Бондаря з посту начальника обласного управління юстиції. Кількома перевірками підтверджено його зловживання службовим становищем і проти нього порушено кримінальну справу.

"Відставкою тільки однієї особи з команди голови обласної державної адміністрації Петра Шаповала чернігівські рухівці не обмежаться — таким же чином вони добиватимуться звільнення всіх корумпованих керівників в області", — зауважив голова обласної організації НРУ Володимир Ступак.

Вагання України може знецінити її договір з НАТО

Київ. — Україна сама не знає, яких відносин вона хоче з Північно-атлантійським оборонним союзом і це може знівелювати майбутню угоду про особливе партнерство України з НАТО, свідчать слова першого заступника міністра закордонних справ Антона Бутейка, згідно з повідомленням УНІАР 9-го квітня.

Виступаючи на пресконференції, він висловив невдоволення першою турою переговорів щодо укладання цієї угоди. „За деякими даними йдеться, в першу чергу, про небажання НАТО надавати угоді з Україною юридичного характеру. Неузгодженим залишається і зміст ґарантії безпеки України, яку Київ хоче отримати від НАТО", — сказав він.

Однак таке ставлення альянсу до України викликане, очевидно, передусім невизначеною політикою Києва щодо НАТО.

А. Бутейко заявив, що найкращою ґарантією безпеки мало б бути розповсюдження на Україну п'ятої статті Вашінґтонського договору, яка визначає напад на одного з членів НАТО нападом на ввесь альянс. Однак тут же зазначив, що Україна на такий статус не претендує. Разом з тим, за його словами, „Київ не влаштовує і обіцянка НАТО просто консультуватися з Україною в разі виникнення загрози її національній безпеці".

Як відомо, договір про особливе партнерство між Україною і НАТО має бути підписано на зустрічі країн альянсу в Мадриді в липні цього року.

ВЕРХОВНА РАДА РОЗГЛЯНУЛА ПИТАННЯ ЗАКРИТТЯ ЧАЕС

Київ (УНІАР). — Верховна Рада України розглянула питання безпеки і перспектив розвитку ядерної енерґетики в Україні, а також проблеми закриття ЧАЕС.

Депутати ухвалили постанову, якою доручили Кабінетові Міністрів у двомісячний термін підготувати низку законопроєктів, спрямованих на виконання комплексної програми закриття ЧАЕС, розвитку ядерної енерґетики на період до 2010 року і подати на розгляд парляменту.

Депутатів ознайомлено з листом, який надійшов до Секретаріяту Верховної Ради від Національного аґентства України з реконструкції та розвитку за підписом голови аґентства Романа Шпека. У листі роз'яснюється, як виконується "Меморандум про взаєморозуміння між урядами країн 'великої сімки', Комісією Европейського співтовариства і Урядом України щодо закриття Чорнобильської Атомної Електростанції.

Національне аґентство реконструкції і розвитку підготувало ряд проєктів, спрямованих на розвиток додаткових енерґетичних потужностей, які повинні компенсувати втрати від закриття ЧАЕС. Це - регабілітація теплових і гідроелектростанцій та проєкт побудови 4-го енерґобльоку Рівенської та 2-го бльоку Хмельницької

(Закінчення на стор. 3)

Б. Клінтон запевнює в недоторканості кордонів України

Вашінґтон. — Директор бюра УАКР у Вашінґтоні Ігор Ґавдяк отримав відповідь на свого листа до Президента ЗСА, в якому Билл Клінтон ясно підкреслює своє та Уряду ЗСА становище до самостійної України.

Б. Клінтон уважає, що ставлення Росії до НАТО у висліді домовлення в Гельсінкі створить також можливість до ближчих стосунків України з НАТО. Він запевнює, що не зроблено в часі розмов ніякого компромісу, яким могли б обмежити вступ нових членів до НАТО.

Іншим важливим ствердженням уважає Б. Клінтон те, що НАТО не розміщуватиме нуклеарної зброї на теренах тих держав, які плянують вступити до НАТО.

„Коли йдеться про територіяльну недоторканість України, то я хочу Вас запевнити, що наша політика була і залишається ясна — ЗСА підтримують незалежність і територіяльну недоторканість України в тепêрішніх кордонах... Ми заявили це публічно і відкинули рішення російської Думи, яка мала інакші пропозиції", — закінчив свого листа Б. Клінтон.

Існує неконтрольована цензура слова

Київ. — Як повідомив пресовий центр "Гаряча лінія", у Верховній Раді України відбулися парляментарні слухання на тему "Свобода слова в Україні: стан, проблеми, перспективи". До сесійної залі були запрошені журналісти, представники громадських організацій, виконавчої влади, місцевого самоврядування, творчих спілок та науковці.

Учасники дискусії наголошували, що в Україні до цього часу недосконалою і суперечливою залишається законодавчоправна основа гарантування і здійснення прав громадян на висловлювання своїх думок, ідей і принципів, на доступ до інформації, прав засобів масової інформації, журналістів, загалом виробників творчої інформаційної продукції. Як зазначали промовці, виконавча влада часто відверто іґнорує і порушує закони. На захист інтересів та авторитету окремих вищих керівників вживається цензуру. Особливо, за словами учасників дискусії, це виявляється в галузі телебачення і радіомовлення. Парляментаристи ж вважають, що державне управління інформаційною сферою практично "зосереджене в руках однієї з гілок влади, підпорядкованої Президентові".

Лише міністер інформації Зіновій Кулик заперечив існування в Україні політичної цензури. За його словами, "Конституцією політична цензура заборонена, її в державі немає, хоча не всі можуть скористатися свободою слова". Решта промовців — представники і "лівих", і "правих" політичних угрупувань у Верховній Раді України — підтвердили існування "неструктурованої" неконтрольованої цензури керівних осіб, "грошових мішків", кримінальних кланів.

Журналіст Ірина Погорєлова закликала Верховну Раду ухвалити закон про статус незалежного журналіста, який, за її словами, став би найкращим захистом людей цієї професії від сваволі влади, редакторів і власників засобів масової інформації. "І в жодному разі не передавати руками Верховної Ради функцій захисту та сприяння журналістам під контролю виконавчої влади".

Факти криміналізації інформаційного простору, зловживань найвищих керівників у сфері свободи слова назвав депутат Юрій Оробець. За його словами, на реклямну кампанію діяльности дружини Президента в рамках програми "Діти України" витрачається більше фондів, ніж, власне, на допомогу дітям.

Про загрозу остаточного занепаду україномовних видань нагадали присутнім президент Української асоціяції видавців Олександер Афонін та народний депутат України Павло Мовчан. З вимогою невтручання у справи журналістів і проти нав'язування їм офіційних методів "захисту", які обмежують свободу слова, виступив генеральний директор УНІАР Сергій Набока. За його словами, до виступів на слуханнях було допущено більше чиновників від преси, ніж журналістів.

Парляментарні слухання з питань свободи слова вирішено зробити щорічними та надати їм статусу парляментарної традиції.

Федеральний суддя уневажнює рішення Конґресу

Вашінґтон. — У четвер, 10-го квітня, федеральний суддя Томас Джексон уневажнив новий закон, який давав Президентові право анулювати поодинокі дотації та податкові пільги у вже схвалених законах.

Закон, який дозволяв на це Президентові був подуманий, як засіб контролі над державними видатками та звільняв Президента від обов'язку, що мав свій початок від часу створення Республіки ЗСА, приймати і відкидати закони в цілості. Названий суддя сказав, що законодавчий акт Конґресу був неконституційним, бо, схвалюючи його, Конґрес віддав права, котрі законно не міг віддавати Президентові.

Крім того суддя Т. Джексон підкреслив, що цей новий акт Конґресу — Закон вето поодиноких пунктів — схвалений минулого квітня „дозволяє Президентові скасовувати пункти правно схвалених федеральних законів" що є порушенням законодавчої процедури зазначеної у точці Конституції. „Навіть якщо часами Конґрес вирішує конфіскувати фонди, то не може робити рішення, щоб на постійно скасовувати дотації чи податкові пільги, які стали федеральним законом. Бо на це має право тільки сам Конґрес, і згідно з докладно обдуманим пляном творців Конституції його не може нікому віддавати".

Папа відвідав Сараєво

Папа в дорозі до стадіону

Сараєво, Боснія. — Тут у неділю, 13-го квітня, не зважаючи на холод і сніговію Папа Іван Павло II відправив Службу Божу для майже 40,000 осіб,

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ПОДАТКИ ТРЕБА ПЛАТИТИ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут за рішенням міської податкової адміністрації за несплату податків припинено діяльність 167 підприємств. Серед них і підприємство з обмеженою відповідальністю "Імпекс-55-Крим". Фірма, яка у 1991 році заснувала "Рєспубліканскоє двіжєніє Крима" і спонзорувала президентську кампанію колишнього керівника автономії Юрія Мєшкова.

ВИСТУПАЮТЬ ЗА ЗМІШАНУ ВИБОРЧУ СИСТЕМУ

КИЇВ. — Відбулася Велика Рада народно-демократичного об'єднання "Нова Україна". З доповіддю виступив голова об'єднання, керівник президентської Адміністрації Євген Кушнарьов. Він зазначив, що "Нова Україна" є прихильником змішаної виборчої системи 50 на 50. Об'єднання "Нова Україна" взаємодіє з Народно-Демократичною Партією, від якої виступив заступник голови Володимир Філенко. Він сказав, що НДП декларує демократію в політиці і ринкові відносини в економіці. Та якщо партія не отримає достатньо голосів на наступних виборах, то її потрібно закривати, оскільки вона випускає неякісний товар, який люди не хочуть купувати. В. Філенко закликав реґіональні осередки "Нової України" чесно і об'єктивно інформувати керівництво організації про число колективних членів.

УКРАЇНА МАЄ ВЛАСНІ ЕТАЛОНИ ЧАСУ І ЧАСТОТИ

ХАРКІВ. — Засідання Колеґії Державних стандартів України відбулося у Харківському науково-виробничому об'єднанні "Метрологія", який є головним центром забезпечення єдности вимірів в Україні. На колеґії представлено п'ять державних еталонів, винайдених харківськими науковцями. Один з них — еталон часу і частоти. Він настільки точний, що, за прогнозами винахідників, за мільйон років може бути помилка лише на одну секунду. Еталон України відрізняється від російського тільки місцем розташування. На харківському телебаченні 2-го квітня вперше відбулася експериментальна передача сиґналів часу і частоти. Харківський інститут метрології вже в наступному році має намір запровадити єдині еталони температури і довжини. При цьому останній не буде виглядати як традиційна лінійка, яку можна взяти і будь-що зміряти. Як стверджують науковці, вимірювати довжину буде радіохвиля, проходячи потрібну відстань за певний час.

А.КІНАХ ЗУСТРІВСЯ З КЕРІВНИКАМИ ПРОФСПІЛОК

КИЇВ. — У рамках підготови до другого етапу 6-го З'їзду Українського Союзу Промисловців і Підприємців, заплянованого на кінець квітня, відбулася зустріч президента УСПП Анатолія Кінаха з керівниками профспілкових об'єднань України. Оскільки однією з головних тем розгляду на з'їзді буде соціяльно-економічна ситуація в Україні, співпраця із профспілками є дуже важлива. Саме профспілки, на думку А. Кінаха, відіграють про-відну ролю на шляху до зміцнення соціяльного партнерства і тим самим до розв'язання багатьох проблем.

ВИНАЙМ КОМУНАЛЬНИХ ПРИМІЩЕНЬ ПОДОРОЖЧАЄ

КИЇВ. — Начальник Головного управління житлового господарства та майна, голова фракції Руху в Київській Міській Раді Петро Головатенко повідомив на пресовій конференції, що "найближчим часом у Києві буде наведено порядок в питаннях оренди". Мається на увазі, що міська адміністрація платню за винайм комунальних приміщень зробить близькою до ринкової. "Досі орендарі в середньому платили місту 1.24 гривні за квадратний метр і незаконно зда-вали величезні площі в суборенду , отримуючи 20-30 дол. за метр", — пояснив П. Головатенко. Таку практику запровадив у 1996 році колишній голова Київської міської державної адміністрації Леонід Косаківський, "створивши безпрецедентний чорний ринок оренди і величезні діри в міському бюджеті". Розпорядженням нинішньої адміністрації з 24-го березня Київ поділено на ядро, центр і три віддалені від центру міські території. Орендна платня встановлюється залежно від зони та від виду діяльности винаймача. В районі Хрещатика власники касіно платитимуть майже 150 гривень за квадратний метр. Ресторани і бари — 60-70 гривень, хлібні крамниці — 20-30 гривень за квадратний метр. У Києві центр заповнять банки, бюра, ресторани та готелі. Таким чином надходження до бюджету помітно зростуть, вважає П. Головатенко.

ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ І СПОРТОВЕ ВИХОВАННЯ

КИЇВ. — Проблеми військово-патріотичного і спортового виховання молоді та необхідність створення національного патріотичного об'єднання "Майбутнє України" обговорено 5-го квітня на конференції представників військово-патріотичних і спортових клюбів. Метою об'єднання є консолідація зусиль для ефективного використання наявних потенційних можливостей у патріотичному вихованні молоді та здійсненні заходів, спрямованих на підвищення рівня такого виховання. Голова Верховної Ради України Олександер Мороз у своєму виступі наголосив, що необхідно збільшити число "фізично і морально здорової молоді", тому держава повинна допомагати таким клюбам. Згадавши УНА-УНСО, О. Мороз зазначив, що "хоча ці формування є неконституційними, але їх структура має послужити прикладом у галузі формування молодого покоління".

У СВІТІ

У ЗАЇРІ ПРЕЗИДЕНТ МОБУТУ Сесе Секо намагається всіми способами вдержати владу, але його намагання в очах багатьох його земляків і закордонних аналітиків уважаються даремними. З такою заявою ще минулого тижня виступив речник Білого Дому, а подібні завваги висловили уряди Бельгії, колишнього колоніяльного правителя Заїру, та Франції, єдиного теперішнього заступника Заїру. Одначе найбільш загрозливою була пропозиція Лаврента Кабілі, провідника заїрських повстанців, що вже зайняли велику частину країни, котрий дав президентові Мобуту Сесе Секо три дні до передачі влади.

УСУНЕНИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЕКВАДОРУ Абдаля Букарам, один день після того як верховний суд його країни видав наказ на його ув'язнення та видачу, заявив, що він проситиме політичного азилю в Панамі. А. Букараму, котрого усунено зі становища президента країни 6-го лютого, всього після шестимісячного урядування, уряд Еквадору оскаржує в надужитті державних фондів. Еквадор не має договору про видачу з Панамою. Панамський уряд заявив, що переглядає прохання А. Букарама.

В АМЕРИЦІ

РІШЕННЯ НЮЙОРКСЬКОЇ МІСЬКОЇ управи в справі надужиття та майже цілковитого іґнорування міських законів паркування автомобілів закордонними дипломатами з Організації Об'єднаних Націй набрало міжнародної важливости. Окрема комісія ООН проголосувала, обговорення цієї справи представити при кінці квітня на Генеральній асамблеї ООН з можливістю відклику до Світового суду. Посадник міста Рудолф Джуліяні на пресовій конференції сказав, що трохи смішно виглядає, коли ця міжнародна організація створена для того, щоб запобігати збройним сутичкам і полагоджувати переступлення людських прав, на Генеральній асамблеї займається справою переступлення міських паркувальних законів їхніми дипломатами.

МИНУЛОЇ П'ЯТНИЦІ, 11-ГО КВІТНЯ, Сенат затвердив кандидатуру колишнього в'єтнамського полоненого Даґласа „Піта" Пітерсона першим післявоєнним амбасадором ЗСА до Ганою. Затримка схвалення його кандидатури найперше була спричинена леґальними технічними неполадками, а тоді протестами республіканців, що В'єтнам не співпрацює з намаганнями ЗСА віднайти всіх тих, які пропали вез вістки у В'єтнамській війні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Хвороба залежности

Ще одним яскравим прикладом непослідовности української зовнішньої політики став випадок з російськими військовими літаками, які в березні без дозволу кілька разів порушили міжнародні правила повітряного руху над Україною. Київ спочатку підрізав їм крила, заборонивши польоти над своєю територією, а потім „схаменувся“ і знову відкрив їм свої повітряні простори.

Напевно багато українців відчули гордість за свою державу і її керівництво, коли начальник Генерального штабу Збройних Сил Олександер Затинайко повідомив, що для перехоплення порушників в повітря було піднято українських винищувачів, а невдовзі після цього накладено обмеження на польоти російських літаків над Україною. Нарешті Україна почала поводитися як справжня держава, захищаючи свій суверенітет і недоторканість кордонів так як треба!

Однак через два дні той же О. Затинайко вилляв на патріотів відро холодної води, домовившись зі своїм російським колегою Віктором Самсоновим про скасування обмежень. Звичайно, обливання холодною водою сприяє загартуванню, однак в цьому випадку така різка зміна вказує на хитання українського керівництва і невпевненість у власних діях. Це ще раз сиґналізує Росії про безкарність її зухвалої поведінки щодо України.

Зрештою, дивуватися віражами української зовнішньої політики не доводиться, бо вона розвивається на основі добре закріплених традицій.

Згадаймо 1991 рік, коли Україна після проголошення незалежности мала нагоду повністю підпорядкувати собі Чорноморську фльоту і тим самим уникнути майбутньої проблеми з її поділом. Росія, шокована путчем і розвалом СССР, нічого не могла тоді вдіяти, однак хитання українських керівників і, зокрема, запобігливість тодішнього голови Верховної Ради Леоніда Кравчука, який хотів все „справедливо“ поділити, накликала проблеми, які тепер дуже нелегко розв'язати.

Борсання з боку в бік характерне також для політики України щодо НАТО. Київ начебто зацікавлений у членстві в Північно-атлантійському оборонному союзі, який вивів би його із сфери впливу Москви. Однак страх перед східнім „братом“, прищеплений століттями його панування, змушує українських політиків час від часу це заперечувати.

Отже випадок з літаками це нормальне явище для української політики. Хіба інакше могло бути? Адже київські урядовці постійно озираються на Москву, з якою Україна, за висловом пресової служби міністерства оборони Росії, „зв'язана багатовіковою спільністю історичних доль“. Саме ця „спільність“ стала причиною того, що Київ скасував обмеження на польоти російських літаків над своєю територією.

Звичайно, пояснення скасування обмежень можна знайти і в тому, що наприкінці травня або на початку червня до Києва має приїхати російський президент Боріс Єльцин, який щонаймеше шість разів відкладав цю поїздку. Боячись, що і цього разу не вдасться побачити його в золотоверхому Києві, який є за літописом „матір'ю городів руських“, українські керівники вирішили пожертвувати недоторканістю свого повітряного простору. Але тут відразу виникає питання: для чого було спочатку накладати обмеження на польоти російських літаків? Хай би собі літали.

Звичайно, при бажанні можна побачити добре продуманий плян дій України щодо Росії. Різкі рухи українських дипломатів можна оцінити як намагання домогтися від Москви якнайскорішого підписання широкомаштабного договору про дружбу і співробітництво, який до цього часу відкладався разом з поїздкою Б. Єльцина в Україну. Як відомо, після активізації співпраці Києва з НАТО Росія погодилася винести за межі цієї угоди питання поділу Чорноморської фльоти.

Непослідовність і непередбаченість української політики щодо Росії можна також розглядати як спосіб збиття з пантелику східнього сусіда. Однак, коли для цього використовується свій власний повітряний простір і ставиться під загрозу національну безпеку, а також безпеку цивільних літаків, то такий спосіб викликає принаймні велике недовір'я.

Отже хитання українського керівництва є нічим іншим як симптомами все ще існуючої хвороби залежности від старшого брата. Державницькі рішення, які часом урядовці ухвалюють, подібні на короткотермінові покращання здоров'я, за якими хвороба неминуче повертається.

Ярослав Гайвас

УКРАЇНА ПРЯМУЄ ДО ВИБОРІВ

Україна щораз швидшим темпом прямує до майбутніх парляментарних виборів. Продовж останніх тижнів суспільна думка в Україні, настрої, конкретні ініціятиви спрямовані в тому напрямі. Бо до виборів уже недалеко. Вони відбудуться в березні 1998 року.

Ходили всілякі поголоски, що існуючу Верховну Раду передчасно розв'яже Президент, який визначить реченець прискорених виборів, і також протилежний погляд — що каденцію теперішньої Верховної Ради буде продовжено. Ті і всі інші поголоски пускали здебільшого недоброзичливі українські, а частенько також чужі чинники, що прагнули внутрішнього заколоту, захитання Президента і взагалі державної системи. Вони не враховували спокійної, далекозорої, безпомилково аналізованої позиції Президента. І тому вибори відбудуться в приписаному законом часі і ніяких заколотів не буде, хіба тільки в головах тих недоброзичливих елементів.

Чому безпорадна Верховна Рада?

Верховна Рада не дає ради зі своїми обов'язками. Дотепер ще немає схваленого закону про вибори, хоч до них залишається тільки 11 місяців. А існуюча в парляменті більшість складається, на нещастя для країни, з лівих угрупувань, яких осередком є комуністи. Вони розгублені, блукають навпомацки і мають на меті не добро народу, а тільки *продовження своєї влади* і високих платень за неробство. Всілякі, навіть найважливіші, дебати розпливаються у словесних railописах, відірваних від дійсности, фразах, перетиканих давно збанкрутованими совєтсько-російськими льозунґами.

Але нарід того має досить. Не вияловлених фраз він хоче, а праці й заслужених, гідних і вистарчаючих для життя робітників та їхніх родин заробітків, ладу, спокою і порядку.

В той час, коли Верховна Рада гальмує економічні і державотворчі реформи, знаходяться люди, що шукають серйозно й наполегливо способу, як вийти з біди. Нині вже кожному ясно, що від теперішнього парляменту нічого доброго не можна сподіватися. Тому з такою надією очікують мільйони громадян виборів і нового парляменту. Серед позитивних сил парляменту найсерйознішим є Народний Рух України. Він і найчисленніший, а його фракція в парляменті перевищує 30 осіб. Зрозуміло, що від тієї сили народ України вимагає якнайбільше. Послухаймо, як оцінюють ситуацію і чого прагнуть керівні діячі тієї сили. Ось що сказав у парляменті член Руху Віталій Шевченко:

„Уже три роки Верховна Рада двох скликань молотить одного і того ж снопа. Через перші читання закону у цьому залі пройшло майже 20 законопроектів...

Чого ж ми хочемо? Когось, може, влаштовує старий закон? Давайте з'ясуємо, чим він його влаштовує. Може, безперервними й провальними виборами з надуманими бар'єрами, які обернулися державі колосальними економічними збитками і доводять людей до знемоги? Чи, може, можливостями виконавчої влади всіх рівнів, якій давно вже море по коліна, маніпулювати виборами всіляко — від створення на свій манір виборчих комісій до масових нагонів людей для подолання всіляких вигаданих порогів „волевиявлення”? Чи можливостями скупити всі голоси в зубожілому окрузі, щоб провести там потрібного депутата?

Давайте все ж таки чесно визнаємо, що стара виборча система остаточно і безповоротно скомпрометувала себе, оскільки, поперше, вона неспроможна забезпечити формування дієздатної і політично відповідальної за свої діяння влади, найкращим свідченням чому ми самі є в цьому залі; подруге, виявилася максимально пристосованою для обслуговування кланових і навіть *кримінальних інтересів*”.

Нас, українців західньої діяспори, найбільше непокоїть, що дотеперішні правні положення і виборна процедура, як це ясно сказав Віталій Шевченко, були „максимально пристосовані для облслуговування кланових і навіть кримінальних інтересів”. Це є незаперечний факт і треба вжити всіх сил, щоб його змінити. Можливо, що коли ця стаття дійде до рук читача, виборчий закон буде вже схвалений. Але тим більше нам треба знати, про що йдеться в боротьбі за новий закон, від якого залежатиме у великій мірі майбутній парлямент.

Що треба змінити?

Ось що каже з приводу бажаних змін інший депутат і активіст Народного Руху України. Іван Заєць:

„Сьогодні ми вирішуємо складне і важливе питання. Це питання не просто того, чи буде Київ із депутатами у Верховній Раді, чи буде витрачено багато грошей, а представництва киян у Верховній Раді не буде. Питання значно ширше: чи відбудеться сьогодні політична структуризація суспільства, чи відбудеться політична структуризація влади? Чи будемо мати політично заанґажований Кабінет Міністрів? Буде Кабінет Міністрів виконувати господарську і політичну функцію, чи виконуватиме функцію мафіозного клану? Чи буде у нас політично заанґажований Президент — чи такого Президента не буде? Буде Прзидент на службі у народу — чи у мафії?

Тому я не хотів би, щоб ми, шановні депутати, робили поверхові висновки про систему виборів. Мені видається, що пропорційна система, а в нашому випадку — змішана система — підвищує рівень відповідальности”.

Не лише про прагнення добра своєму народові свідчать слова обидвох депутатів, але ще більше пробивається біль і тривога, бо небезпека для України зросте, якщо кланові і кримінальні елементи здобудуть високе число в складі майбутнього парляменту.

Як знаємо, попри бльок Народного Руху є ще й інші два передвиборчі демократичні бльоки. Загально вважають, що другим за значенням є „Національний Фронт”, створений довкруги Конґресу Українських Націоналістів. Його називають коаліцією. Для нас у даному разі вирішним не є, чи ця коаліція є другою за силою в Україні, чи ні, для нас суттєвим є уточнені позиції цієї коаліції *стосовно виборчого закону*. Ось вони:

— Змішана виборча система 50:50;

— для висунення у якості суб'єкта виборчого процесу кожна партія, у тому числі й та, що входить до бльоку, має бути зареєстрована у Мінюсті не пізніше, як за 1 рік до початку виборчої кампанії;

— для реєстрації партії чи бльоку як суб'єкта виборчого процесу належить зібрати 200,000 підписів на підтримку партійного списку, у тому числі по 3.000 підписів не менше, ніж у половині областей;

— для виборів в загальнонаціональному округу повинен бути встановлений 3-відсотковий прохідний бар'єр;

— для реєстрації кандидата в одномандатному округу на його підтримку має бути зібрано 1,000 підписів виборців;

— при формуванні виборчих комісій повинно бути ґарантоване право участи у них представників всіх суб'єктів виборчого процесу;

— повинно бути забезпечене виключно індивідуальне голосування;

— вибори повинні вважатися такими, що відбулися, незалежно від того, якою є участь виборців у голосуванні;

— перемогу забезпечує проста більшість голосів, поданих за одного з кандидатів.

Ми не подали передвиборчих позицій лівого крила сучасного парляменту. Можна з певністю сказати, що ті позиції будуть черговим обманом суспільства і самообманом. Не подали ми й позицій третього українського бльоку, який виступає під назвою „Міст” і є збудований довкруги демократичної партії, очоленої Володимиром Яворівським.

Значить, більшість роботи, яка є обов'язком парляменту, роблять окремі партії й угрупування.

А що далі?

Вже тепер видно, що одного виборчого українського бльоку національно-демократичних елементів, мабуть, не буде. Важко сказати, в якій мірі це вплине на виборчі результати. Вони залежатимуть від уміння керівних осіб маневрувати тими силами, щоб їх максимально використати. Значить, один бльок чи ні, але співпраця між ними мусить бути тісна і безперервна. Українське суспільство в Україні і в діяспорі не толеруватиме внутрішньої боротьби і суперечок між ними. Домінуючою ціллю мусить бути відсунення лівих *угрупувань від вагомих* впливів в українському державному апараті. Не лише на пості Президента, прем'єр-міністра, голови Верховного і Конституційного судів, але також змінити теперішній стан у парляменті, де ліве засилля внеможливлює нормальну працю вищого законодавчого органу. Не групові і партійні інтереси, але державні і всенаціональні мусять бути тим важелем, яким міряться напрямні національно-державної політики. Функції угрупувань, а не їхні амбіції важитимуть у міжгрупових рішеннях.

Ми не знаємо, наскільки партії й групи дозріли до цього, але український нарід, який пережив і вижив в неймовірно нелюдських умовах чужих окупацій, дозрів і знає, що кінцевий осяг є мірилом усіх вартостей, а не пропаганда і галас. Тепер тільки йдеться про те, щоб його перетворити в могутню динамічну силу, свідому своїх інтересів та потреб і піти разом з ним до перемоги.

Юрій Ясіновський,
Львів

Мирослав Антонович

У славній когорті імен українців, що працювали й продовжують працювати за межами рідної землі, почесне місце займає дириґент і оперний співак, музикознавець і автор музичних композицій Мирослав Антонович. У далекій Голляндії, в місті Утрехті, де він постійно проживає майже піввіку, він організував чудовий Візантійський хор, яким керував понад 40 років і з яким тріюмфально на початку 90-их років виступав на українських сценах. Феномен Візантійського хору полягає в тому, що у ньому всі хористи — це голляндці, яким український дириґент зумів прищепити любов до української музики — народної і професійної, світської і церковної. Одночасно М. Антонович упродовж піввіку плідно і на глибоко наукових засадах займається історією української церковної музики. У повоєнні десятиліття з-під його пера вийшли десятки наукових статтей, декілька монографій і серед них такі поважні, як „Співи українського Ірмологіону” (1974 р., англійською мовою, 203 сторінки) та „Історія української духовної музики” (1990 р., німецькою мовою, 374 сторінки); він був постійним учасником наукових конференцій з питань історії церковної музики.

Народився М. Антонович у місті Долині (тепер Івано-Франківська область) у передгір'ї Карпат. Тут навчався у початкових клясах „Рідної школи”, співав у хорі. Вступає до польської гімназії, де продовжує розвивати свої музичні зацікавлення: співає у хорі, навчається гри на скрипці, гітарі, мандоліні, грає у шкільній оркестрі. Через складні домашні обставини та смерть батька перериває навчання й він виїжджає у село Вовківці біля містечка Борщів, де на парохії був його дядько. Допомагає у дяківській справі, що вплинуло на глибше пізнання церковного співу, що згодом визначило основну ділянку його мистецької та наукової діяльности. Яскраве враження залишив також народний гуртовий спів, яким так славне українське Поділля.

Згодом повертається у рідну Долину, продовжує навчання та активні зайняття музикою, пробує сили як дириґент. У 1932 році вступає до філії Української державної гімназії у Львові, яку закінчує 1936 році. Співає у хорі Малої Духовної Семінарії під проводом славетного Дмитра Котка, який вплинув на формування Антоновича-дириґента.

Після закінчення гімназії вступає до Львівського Університету й обирає музикознавство, яке очолює професор А. Хибінський, відомий дослідник давньої польської музики і фолкльору. Одночасно навчається сольового співу у Вищому Музичному Інституті ім.

М. Антонович

Лисенка (кляса О. Бандрівської). Під час навчання продовжував керувати хором Малої Духовної Семінарії, співає у хорі „Львівського бояну”. У 1939–41 роках навчається у Львівській Державній Консерваторії (сольовий спів, музикознавство). Під час Другої світової війни співає в оперних театрах (Лінц, Лодзь).

Після війни перебував у таборі для переміщених осіб у Новому Ульмі (1946–48). Продовжує активні зайняття музикою як музичний керівник і дириґент табірного театру „Розвага”, дириґує хором і театральною оркестрою, пише музичні номери до вистав; очолює хор питомців Української Греко-Католицької Духовної Семінарії в Гіршберзі. Від 1948 року живе в Голляндії, з якою пов'язане все наступне його життя та діяльність аж до сьогоднішнього дня.

В Утрехтському університеті поновлює і завершує навчання музикології, успішно обороняє докторську дисертацію про творчість одного з найвидатніших представників франко-фляманської школи Жоскіна Депре (1951р.). У тому ж році організовує й очолює славнозвісний Візантійський хор. Наукову працю продовжує в Музикологічному інституті при Утрехтському університеті, досліджує західньоевропейську ренесансову музику. У 1953–54 роках перебував на науковій стипендії у Гарвардському університеті в ЗСА, де під керівництвом проф. О. Гомбозі поглиблює свої знання з історії давньої музики, курс сучасної музики опановує в амери-

(Закінчення на стор. 3)

Леся Храплива-Щур

„Є у книжок своє призначення”

I

Холмська височина та Підляська низина, що сходить до Полісся... Холмщина — між Вепром і Бугом, об межу з Волинню та Сокольщиною, а на захід — із польською Люблинщиною. І Підляшшя — від середнього Бугу до Нарви, на кордоні із Білоруссю та польським Мазовшем... Українська земля ще з часів князя Ярослава Мудрого. Із своїми прадавніми оборонними вежами — „столпами” Холма, із його чудотворною іконою Богоматері. І з Дорогочином, де, за сьогоднішньою термінологією, европейська спільнота визнала офіційно Україну, коронуючи папською короною нашого князя Данила Романовича.

А Великий Богдан, підкреслюючи, що на чужі землі не зазіхає, заявив твердо польським комісарам, що буде йти своїм звитяжним походом аж до границь українських земель — „аж до Висли”.

Холмщина й Підляшшя — землі споконвіку українські, де місійний запал усіх наїзників спливав українською кров'ю: сто років тому „упорствуючі” українці-уніяти, розстрілювані москалями у селі Притулині, співали „Святий Боже”. А трохи більше, ніж півстоліття тому, православні із села Вулька Покорівська, закопувані живцем поляками на сам Великдень, кликали: „Христос Воскрес”! Володимирове хрещення було їм спільне. Вороги, що називали себе християнами, використовували віру для своїх загарбницьких цілей.

І не першим нещастям того роду була для холмщаків та підляшан „акція Вісла” польсько-комуністичних наїзників. Від непам'ятних часів котилися транспорти на всі сторони світу, розвозячи насильно корінних мешканців українського Надбужжя із їхньої землі. Села заростали бур'яном або ж попадали у власність зайдамколоністам.

Остання, найновіша акція „Вісла” була чи не найболючіша. Після безчисленних убивств та грабунків, одних примусили виїздити на понімецькі землі, інших силою перевозили аж за Дніпро — у зовсім незнані їм околиці й обставини. І так, як колись поверталися, силою евакуовані з російськими військами в час Першої світової війни — із далекого Сибіру, так і тепер поверталися, щоб ближче батьківської землі — оселювалися холмщаки та підляшани компактними поселеннями в Галичині, в околицях Львова... Щоб хоч трохи ближче непроходимого кордону...

Дипломати в столицях гралися їх долею, призначуючи то Австрії, то Польщі, то Росії. Пануючі звали їх то поляками, то руськими, ті білорусами, випалювали їх віру й національність „оґнєм і мєчем”, до того, що часто багато з них і самі не знали, хто вони. Відділювали їх від материка ранами границь... А вони вперто, при кожній нагоді, організували своє національне й громадське життя, держалися своїх Церков, творили „Рідну хату”, школи, кооперативи, видавали власні часописи. А вже найкращим доказом їх живучости був розцвіт українського життя на Холмщині й Підляшші у короткий час, від 1939 до 1940-их років нашого століття, відколи німцям було вигідно „грати українську карту” проти поляків. Відродження Української Православної Церкви, мережа шкіл, гімназії в Холмі... І сьогодні ж, у півстолітню річницю акції „Вісла”, статистики подають число українців на цих землях між 250 та 500 тисячами. Різниця цифр — між даними польських урядових кіл та обчисленням Об'єднання Українців Польщі...

Та це не лиш цифри. Ось читаємо у проклямації Союзу Української Молоді Підляшшя: „Правди, однак, не приховаєш надовго. Останнім часом щораз то ширші круги більських, гайнувських чи сім'ятицьких православних починають шукати свого історичного, культурного і національного коріння, починають бачити й розуміти свої зв'язки з цілим 50-мільйоновим українським народом”.

Єднаються землятства холмщаків та підляшан, колишніх виселенців та еміґрантів, на заході Польщі, в українській державі, а то й за морями. Починаються паломництва до святих, забутих, а сьогодні знов доступних батьківських руїн... Починають відчувати свою ідентичність, опору, хоч би покищо лиш моральну, у своїй власній державі.

І ось у лаштунки цього нового відродження виходить на сцену книжка — науковий збірник: „Холмщина й Підляшшя — історико-етнографічні дослідження”. Видана у Києві у видавництві „Родовід”, під еґідою Національної Академії Наук України та Інституту Національних Відносин і Політології Національного Університету ім. Тараса Шевченка, вже з датою 1997 року.

Закінчення буде.

Членкиня з Чикаго очікує 101-их уродин

26-го серпня ц. р. Марія Лобойко із Чикаго святкуватиме 101-шу річницю свого дня народження. Вона є одною із найстарших членів Українського Народного Союзу.

М. Лобойко.

Після смерти мужа Івана ще у 1977 році, Марія залишилася із чотирма донями, сином, 21 внуками та 24 правниками. М. Лобойко є довголітньою членкою 125-го Відділу УНСоюзу і одною із перших членів парафії при українській католицькій катедрі св. Миколая в Чикаго. Минулого року родина Марії відсвяткувала її сотню річницю, влаштовуючи для неї прийняття. Многая літа нашій союзянці!

Ґльорія Пашен,
секр. 125-го
Відділу УНС

Папа...

(Закінчення зі стор. 1)

котрі прибули сюди з найдальших закутин Боснії та сусідної Хорватії.

Відправа відбулася на спортовому стадіоні Косево, де у 1984 році вібувалися церемоніяли відкриття і закриття Зимових Олімпійських Ігор у тодішній Югославії, а сьогодні він сусідствує з новим цвинтарем, де поховані жертви чотирорічних воєнних жорстокостей. У своїй проповіді до зібраних Папа говорив про відвагу прощення. Це були перші відвідини 76-річного Папи Івана Павла II, котрі мали відбутися ще у 1994 році, але через тодішні невідрадні воєнні обставини не відбулися.

Ці відвідини Папи для кожного пересічного мешканця Сараєво, не зважаючи на його католицьку, православну чи мусулманську релігійну приналежність, були дуже важливими, бо дали моральну підтримку для відбудови їхньої країни та вселювали надію на краще майбутнє.

При усіх зустрічах, чи то з усіма трьома керівниками країни, чи з священиками і вірними Римо-Католицької Церкви Папа, який сам походить з польського слов'янського народу, закликав південних слов'ян — хорватів, боснійців, сербів та інших до найбільш тепер потрібної відваги — прощати та просити прощення. Він підкреслював своє розуміння їхніх проблем котре скривається у релігійній нетолерантності та історичній ненависті.

Хоч ці відвідини були наражені на такі ж небезпеки, як і ті, що в 1994 році причинилися до відкликання поїздки, цим разом знайдено вибухові речовини під мостом, яким мав переїздити Папа, то їх вплив, на думку аналітиків, таки може мати далекосяжні позитивні наслідки. Одначе найправильніше про майбутність цього регіону висловився молодий боснієць, що чотири години ніччю добирався до Сараєва: „ все є можливим, цього нас навчили власні переживання, але дійсність вимагає бути готовими на мир і війну, бо це доля цього регіону".

Витинанкові візерунки

Небудення подія відбулася в культурному житті української громади Чикаго. Тут з успіхом пройшла виставка витинанок відомого мистця Юрія Віктюка та талановитої молодої мисткині зі Львова, дебютантки Чикаго Юлії Ткачук.

Витинанка... Таке близьке українському серцю слово. Чуєш його, і поринаєш у спогади. Батьківська хата, довгі зимові вечори, і мати, яка на наших очах робить чудо — витинає ножицями, вирізує ножем з різноколірного паперу декоративні ажурні орнаменти-прикраси.

На світлині (зліва): Ю. Віктюк, Л. Челак, Ю. Ткачук, О. Барінова.

Давнє мистецтво витинанок — це традиційна форма народної творчости, в якій втілювалися вічні символи природи і багатство народної фантазії. У середині XIX ст. по українських селах з'являються паперові прикраси, якими селяни оздоблювали хати. Цей вид народного мистецтва зберіг і доніс до наших днів давні мотиви, виразний ритм і живі лінії в силуетних зображеннях, а також високу орнаментальну культуру.

В наш час чимало професійних мистців захоплюються цим видом декоративного мистецтва. Чим привернула увагу шанувальників мистецтва ця перша в Чикаго виставка витинанок професійних мистців? Перш за все, напевно, тим, що автори зі Львова не зупинились на традиційній техніці, мотивах і сюжетах, а по-новому підійшли до вирішення своїх задумів. Разом з тим в їх роботах відчувається спадковість кращих надбань народного мистецтва.

Так, чарівними паперовими мереживами Юлія Ткачук, дуже стримано використовуючи колір, досягає майже графічної експресії та конкретності. Це ми бачимо в таких її творах, як „Богородиця — скорботна", „Розп'яття" і „Св. Миколай". Віддаючи перевагу одноколірним візерункам, що вимагає вміння, уваги та терпіння, майстриня використовує колір в тих витинанках, які розкривають чарівний світ народної казки. Там реальні зображення непомітно переплітаються з метафоричними фантастичними образами: „Лев", „Рибакит", „Крокодил" та інші. Легко, віртуозно, ніби граючись, вона витинає пружку лінію малюнку в триптиху „Ангели", „Соняшник". Різноманітність орнаментальної структури, багатством мотивів, модерним, по сучасному вирішеними творами Ю. Ткачук заявила про себе, як зріла мисткиня з власним почерком і мистецьким обличчям.

Юрій Віктюк відомий мистець-маляр і графік. Перші свої витинанки-аплікації з кольорового паперу він зробив, навчаючись у Львівській дитячій мистецькій школі під керівництвом Омеляна Ліщинського, відомого українського маляра-постімпресіоніста. Творам Ю. Віктюка властиві традиційність і новаторський пошук, що своєрідно синтезуються. Його твори насичені елементами народної символіки: сонце — радість і життя, пара лебедів — вірність у коханні, колосся — достаток. Тематика робіт досить широка. На основі традиційної симетричної витинанки створені такі цікаві твори, як „Суперники", „Дерево життя", орнаментальні „Червона калина", „Коломийка", „Лелеки". Мистець формує композиції робіт не тільки власне композиційною структурою, але й кольоритом, технікою виготовлення, вміло комбінує елементи витяті ножицями і вирвані пальцями. Це виразно видно у витинанці „Міські коти", „Березнева ніч".

Яскрава особистість мистецького почерку майстра проявилась у витинанках — ілюстраціях за мотивами оповідань Б. Нижанковського. Органічне поєднання витинанки, аплікації і коляжу дало цікавий результат. Твори „На вирішальну зустріч", „Я вернувся до мого міста" і „Душа артиста" привертають увагу глядачів і не можуть залишити байдужими.

Виставка творів Ю. Віктюка та Ю. Ткачук показала, що мистці прагнуть розвивати традиції народної витинанки, що вони прекрасно відчувають матеріял, розуміють значення форми, ритму та гармонії. Успадкувавши одвічні критерії краси, тепло людських рук, кожен з них вніс у витинанки свою майстерність, знання та мистецький досвід, свою душу. Віриться, що вони ще не раз потішать нас своїми творчими здобутками.

Микола Головачев

Мирослав...

(Закінчення зі стор. 2)

канського композитора У. Пістона. Особливо плідною була його праця у наукових бібліотеках, де розшукував матеріяли і праці з історії української церковної музики, що згодом стало основною базою у його студіях над українською церковною музикою.

Після повернення із ЗСА енергійно береться до праці з Візантійським хором, який швидко стає провідним колективом Голляндії, здобуває визнання у Західній Европі, ЗСА та Канаді. Хор запрошують на престижеві фестивалі й святкові події. За 40 літ праці під керівництвом Антоновича хор опанував величезний репертуар — від вершин світової клясики (Дев'ята симфонія Бетовена, Фавст — симфонія Ліста, „Тріюмф Афродити" Карла Орфа) до обробок народних пісень. Особливе місце у репертуарі хору голляндців зайняла українська музика і головно церковна. Без перебільшення можна сказати, що продовж декілька десятків років Візантійський хор був чи не єдиним у світі хоровим колективом, який систематично й високопрофесійно виконував українську церковну музику — від ірмолойного гимнографічного співу і партесного концерту, через духовні пісні і канти, хорові концерти Березовського, Бортнянського і Веделя, творчість Перемиської школи (М. Вербицький та І. Лаврівський) і композиторів-клясиків (Лисенко, Стеценко, Леонтович) до церковних композицій XX століття (О. Кошиць, А. Гнатишин).

По справжньому подвижницькою є його наукова праця на ниві української церковної музики. Особливо цінним є те, що він головну увагу приділив найменш знаним і забутим сторінкам нашої церковно-музичної минувшини: гимнографії (одноголосний церковний спів), партесному багатоголоссю, давній українській музиці в цілому. Він вперше у новітній історіографії з позицій українського автора дав цілісний огляд одноголосного етапу розвитку нашої церковної музики. Дуже цікавими є його розвідки про зв'язки української церковної музики з візантійською. М. Антонович віднайшов, дослідив та частинно опублікував незнану збірку українських партесних творів кінця XVII — XVIII століть, що зберігається в Сербії (м. Нови Сад).

Його статті опубліковані різними мовами та розкидані по різних збірниках. У 1993 році була опублікована повна бібліографія його наукового доробку (записки НТШ, т. 226). Сьогодні його статті про українську церковну музику у перекладі українською мовою підготовані нами до окремого тому його праць (видає Інститут українознавства ім. Крип'якевича НАН України у Львові у серії „Історія української музики: дослідження і джерела"). Готуються до друку також дві його монографії з історії українського церковного співу.

Важливе місце в доробку М. Антоновича займає популяризація української музики на Заході. У найповажніших музичних енциклопедіях і довідникових виданнях він опублікував велику кількість статтей з різних ділянок української музики. Ця просвітницька й подвижницька діяльність сприяла й продовжує сприяти поширенню у світі правдивих відомостей про нашу музику та її чільних представників.

Зустріч д-р М. Лопатинської з громадянством Ню Йорку

Заходом референтки Суспільної Опіки Округи Ню Йорк Лідії Андрусишин відбулася 29-го березня надзвичайно корисна зустріч громадянства з молодою лікаркою д-р Мартою Лопатинською. Вона дуже ядерно і гарною українською мовою дала доповідь про „Нові поступи у лікуванні очей".

Перш за все звернула увагу на медичну перевірку очей. Перевірка на окуляри це не є медична перевірка, яка може запобігти змінам в очах. При помочі прозірок пояснила будову ока і його дію, а відтак присвятила увагу операції катарактів, причину витворення яких ще досі не досліджено. Завдяки новим поступам у медицині, після цієї операції процес гоїння відбувається дуже швидко і пацієнт ще того самого дня може йти додому. Революційним поступом в операції катарактів був щасливий випадок, який д-р Чарлз Келмен застосував в операції ока, а це застосування від 1987 року „ультразвуку", який розбиває катаракт і після вичищення маленьким пилососом бруду вставляють маленьку пластикову сочку, яку згинають на половину, так що навіть непотрібно зашивати ока. Другою революційною методою у цій операції є вживання мікроскопу. Завдяки тому все проходить швидше, докладніше і запобігає бактеріям дістатись до ока. Весь час ідуть дальше досліди, щоб поліпшити операцію.

Хворим на цукрицю (діябет) поручає бодай раз у рік перевірку очей у медичного очного лікаря, бо при цій хворобі є зміни в очах, а тепер лікування лейзером може не допустити до врати зору.

Іншою важною проблемою є глявкома, яку також тільки через медичне бадання очного лікаря можна вчасно зловити, бо є краплі, які споільнюють її витворення, але коли занедбається, то зору врятувати не можна. Ще іншою поважною проблемою зору є макуляре заснення. При цій хворобі зору взагалі не можна поправити. Ідуть досліди. Пробують лікувати радіяцією.

Як превентивний засіб у змінах в очах радять дотримуватися дієти, їсти багато темнозеленої ярини і раз на день брати вітаміни, які мають мінерали. Були питання: чи серце і око мають сполучення? У відповіді доповідач пояснила, що око тяжко працює і мусить мати добру циркуляцію крови. Також пояснила, що досі ще не знайдено причини, що викликає обірвання сітківки (ретіни), може бути випадок, або короткозорість, де ретіна є звичайно тонша. Раз прооперований катаракт більше не повертається. Також ще не переводиться трансплянтації цілого ока, тільки його передньої частини корнії.

Голова Округи Леся Кіршак у своїй подяці д-р М. Лопатинській за її так цінну доповідь підкреслила, що такі доповіді на медичні теми є дуже повчаючі, корисні і побажані для громадянства, яке своєю великою присутністю найкраще виявило своє зацікавлення такого роду доповідями.

Прощаючись, д-р М. Лопатинська залишила для зацікавлених інформаційні брошурки і в разі потреби обіцяла служити порадами.

Іванна Мачай

У П'ЯТНИЦЮ, 10-ГО КВІТНЯ, суддя Федерального окружного суду в Чикаго, Дейвид Коар, відібрав американське громадянство від пенсіонера Броніслава Гайди, заявляючи, що цей чоловік „безсумнівно брав участь у масакруванні сотень жидів у нацистському таборі праці підчас Другої світової війни". Своє рішення названий суддя базував на доказах представлених йому Бюром спеціяльних інвестигацій Департаменту юстиції під керівництвом Елі Розенбавма, де сказано, що Б. Гайда 23-го липня 1944 року брав участь у масовому вбивстві жидів у Треблінці. Б. Гайда, котрому 73 роки, з уродження поляк, заперечує ці звинувачення, говорячи, що сам був німецьким в'язнем і також підкреслює, що оскарження проти нього базоване на помилковому утотожненню.

Верховна...

(Закінчення зі стор. 1)

атомних електростанцій.

В рамках цієї програми вже підписано угоду про надання Европейським банком реконструкції і розвитку позики в сумі 113 млн.200,000 дол. для реконструкції Старобішівської електростанції. Цю угоду Верховна Рада вже ратифікувала 3-го квітня 1997 року. Готується проєкт регабілітації Криворізької теплової електростанції, який передбачає продовження служби трьох енергоблоків на 20 років, підвищення надійности праці та зменшення викиду шкідливих речовин у повітря. Проєкт передбачено фінансувати за рахунок Світового банку та Европейського банку реконструкції і розвитку. Ще один проєкт спрямований на регабілітацію Зміївської ТЕС з метою збільшення енергетичних потужностей і поліпшення стану довкілля. Ці роботи має фінансувати Німецька кредитна лінія. Для компенсації пікових навантажень передбачено фінансування Світовим банком будівництва трьох агрегатів Дністровської гідроакумулюючої електростанції.

Найважливішим компонентом програми заміщення потужностей ЧАЕС є проєкт завершення будівництва 4-го енергоблоку Хмельницької атомної електростанції. Фінансування передбачається здійснювати за рахунок кредиту Европейського банку реконструкції і розвитку та банку „Евроатом". Проте праця над проєктом затримується через те, що Комісія незалежних експертів на чолі з проф. Джаном Сареєм, Великобританія, створена Европейським БРР для оцінки робіт, дійшла до висновку, що для закриття ЧАЕС в Україні цілком достатньо наявних енергетичних потужностей і що виконання цього проєкту є економічно недоцільним. Остаточне рішення, з урахуванням висновків цієї Комісії та думки „великої сімки", до кінця квітня має прийняти Европейський банк реконструкції і розвитку.

Національне агентство реконструкції і розвитку вживає заходів для фінансування робіт, спрямованих на закриття ЧАЕС. З цією метою підготовано і підписано угоду про надання гренту Европейським банком реконструкції і розвитку в сумі 118 млн. екю. Екю — це европейська грошова одиниця, яка дорівнює приблизно 1.5 дол. Згадану угоду, як сказано вище, недавно ратифікувала Верховна Рада України.

Верховна Рада визнала незадовільною працю Кабінету Міністрів України в питаннях фінансового забезпечення енергоблоків атомних електростанцій. Окремою постановою комісіям з питань економіки, фінансів і банківської діяльності, бюджету, ядерної енергетики доручено протягом одного місяця розглянути причини та структуру боргів енергетичної галузі та внести на розгляд парляменту законопроєкт про їх реструктуризацію. Кабінетові Міністрів доручено у жовтні доповісти Верховній Раді про виконання згаданої постанови. Контролю за виконанням постанови покладено на заступника голови Верховної Ради Олександра Ткаченка. Постанову прийнято 229 голосами парляментаристів.

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що 5-го квітня 1997 р. відійшов у вічність у Гамілтоні

бл. п.
інж.

ЯРЕМА ВЕСОЛОВСЬКИЙ

У жалобі і смутку залишилися:

дружина	— ОЛЬГА
син	— д-р ЮРІЙ
невістка	— ШАРОН
внук	— МИХАЙЛО
швагерка	— ОЛЕНА ЗАЛІЗНЯК-ВЕСЕЛОВСЬКА з родиною
кузен	— СЛАВА і ЮЛІЯН ЗАЛІЗНЯК

та ближча і дальша родина в Канаді, ЗСА й Україні.

ПОХОРОН відбувся в Торонто 8-го квітня 1997 р.

Нехай земля буде йому пером!

З великим болем і жалем повідомляємо приятелів і знайомих, що

СВ. П.

ОЛЕКСАНДРА ЛОЗОВА

упокоїлася 21-го березня 1997 року, маючи 91 рік.

ПОХОРОННІ відправи відбулися 24-го березня ц.р. з церкви св. Михаїла в Міннеаполісі, Міннесота.

Покійна залишила:

сина	— ЛЕОНІДА і дружину МАРІЮ ЛОЗОВИХ
дочки	— НЕЛЮ СТАНИСЛАВІВ
	— ЗОЮ ЛОЗОВУ-СЕМЕНЕЦЬ
внучку	— ОКСАНУ ГАВРИЛЮК з чоловіком МИРОНОМ
внука	— БОГДАНА СТАНИСЛАВІВА
правнуків	— ТАНЮ і МИРОСЛАВА ГАВРИЛЮКІВ

і багато родичів в Україні.

ПОХОВАНА на Hillside Cemetery Kozlak Radulowich Chapel.

Безмежно вдячні о. прот. Євгенові Кумці і паніматці Лаврик як диригентові і всім хористам за похоронні відправи. Вся наша родина висловлює сердечну подяку всім парафіянам, друзям і знайомим, які прибули на похоронні відправи і з нами разом молилися за спокій душі нашої дорогої матері, бабусі і прабабусі.

Дякуємо вам за співчуття в нашім болючім горі, за картки, квіти і грошеві пожертви в пам'ять нашої дорогої незабутньої матері.

Родина рішила всі гроші передати у "Kharkiv Fund" в пам'ять О. Лозової.

Вічна їй пам'ять!

РОДИНА

Бажаючим на цю фундацію надіслати гроші в пам'ять Олександри Лозової подаємо адресу: Zoya Losowa Semenec, 520 5th St. N.E., Minneapolis, MN 55413; tel.: (612) 379-2778.

Літня Школа Українознавства в Гарварді

Гарвардська Літня Школа Українознавства, яка цього року триватиме від 23-го червня до 15-го серпня, приймає вписи на курси. Це вже 27 рік Гарвардський університет і Український Науковий Інститут спільно організують восьмитижневу програму курсів українознавства. Програма школи, яку допомагають фінансувати добродії Фонду Катедр Українознавства, є чи не єдина такого високого рівня і змісту.

Цього літа студенти матимуть вийняткову нагоду слухати виклади широко відомих вчених. Курс історії України XX століття (чотири університетські кредити) викладатиме д-р Роман Шпорлюк, професор катедри української історії ім. М. Грушевського в Гарварді і директор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету.

Спеціяльний семінар про державу і суспільство незалежної України (також чотири кредити), який призначений для старших студентів і аспірантів, викладатиме д-р Богдан Кравченко, проректор Академії Державного Управління — бюро Президента України. Перед своїм приїздом до Києва, проф. Кравченко був директором Канадського Інституту Українськихх Студій при університеті Алберти.

Курс української літератури XX століття (чотири університетські кредити) викладатиме д-р Соломія Павличко, старший науковий співробітник відділу теорії літератури Інституту літератури Національної Академії Наук України в Києві) і курс сучасної української політології (чотири кредити), читатиме молодий вчений д-р Джеймс Клем з Гарвардського університету.

Цьогорічна літня програма також включає курси української мови: початковий, середній та вищий. Останній подаватиме огляд сучасної ділової мови України. Кожний з цих курсів є по вісім кредитів. Викладачами будуть: Наталія Шостак (університет Алберти), Юрій Шевчук (Нюйоркський університет) і Віра Андрушків (директор Літньої Школи Українознавства в Гарварді).

Провести літо в Гарвардській Літній Школі корисно і цікаво. Програма Літньої Школи Українознавства дає змогу студентам вислухати не лише акредитовані університетські лекції з українознавства, але й додаткові виклади визначних гарвардських та гостюючих в Гарварді науковців, оглянути фільми про українську культуру та суспільство, взяти участь в семінарах та дискусіях. Учасники програми мають доступ до дослідних та навчальних засобів Гарвардського університету, бібліотек і музеїв, як і до спортових обладнань. В минулому студенти прибували з усіх частин Америки й Канади, а також з Европи, Південної Америки та Австралії.

Вже появився каталог з описом усіх навчальних програм, в якому поміщені інформації про українознавчі курси: як записуватись на них, які кошти, і докладні інформації, як виповнювати аплікації.

Подаватись можуть студенти, які закінчили один рік коледжу або університету, або яким сповнилось 19 років. Зголошуватись треба на мінімум вісім кредитів.

Щоб якнайшвидше отримати інформації про Літню Школу Українознавства і картку зголошення, слід телефонувати до Українського Наукового Інституту (617) 495-7833, факс (617) 495-8097, e-mail: huri @ fas. harvard. edu, або писати на адресу: Harvard Ukrainian Summer Institute, 1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138.

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 123-го Відділу.

З днем 1-го травня 1997 р. 123-ій Відділ злучиться з Відділом 409-им, секретарем якого є:

ДЖЕНЕТ БОЛАНД

Просимо членів 123-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 409-го Відділу на адресу:

Mrs. Genet H. Boland
906 Throop Street
Dunmore PA. 18512
(717) 347-6871

ЗМІНА АДРЕСИ

В справі зміни адреси непотрібно телефонувати, а тільки прислати нову адресу до:

Адміністрації „Свободи“
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

❑ **„Свобода“**
❑ **„The Ukrainian Weekly“**

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

ЮЛІЯ ЕҐЕД член УНС Відд. 264-го в Карнеґі, Па. померла 3-го вересня 1996 року на 79-му році життя. Нар. 31-го травня 1917 р. в МекКіс Ракс , Па. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку дітей Давида і Джун Юран, внуків Юліяну, Вікі, Марка і Ската, правнучку Юлію Рене, сестру Гелен Нікел і брата Петра Михайлишина Похорон відбувся 6-го вересня 1996 року.

Вічна Їй Пам'ять!

Богдан Грищишин, секр.

ІВАН КАЛИНКА член УНС Відд. 379-го в Палатайн, Ілл. помер 30-го січня 1996 року на 71-му році життя. Нар. 18-го жовтня 1924 року в Чернатині, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Люсі дочок Джуді й Елизабет, внуків: Люсі, Стефанію і Мері Роз. Похорон відбувся 2-го лютого 1996 року на цвинтарі Квін оф Гевен в Гиллсайд, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Мирон Лущак, секр.

НІНА (ВОДЯНИК) ДМИТРУК член УНС Відд. 292-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш. померла 30-го серпня 1996 року на 71-му році життя. Нар. 11-го листопада 1924 року в Озірній, Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку мужа Алекса і сестру Теодозію Цабанюк. Похорон відбувся 3-го жовтня 1996 року на цвинтарі Ґренд Ловн в Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Ірена Прийма, секр.

МЕРІ ЕЛИЗАБЕТ ЯКИМЕЦ член УНС Відд. 83-го у Філядельфії, Па. померла 18-го серпня 1996 року на 86-му році життя. Нар. 20-го січня 1910 року у Філядельфії, Па. Членом УНС стала 1944 року. Залишила у смутку мужа Івана, дочку Марлену і сина Івана. Похорон відбувся 22-го серпня 1996 року на цвинтарі Our Lady of Czenstochowa in Doylestown, Pa.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

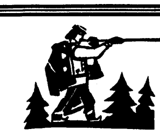
ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 18-го КВІТНЯ, 1997 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відд. ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Є важні справи, тому просимо членів взяти участь. Варвара Тижбір, рекр. секр.

• ПРАЦЯ •

• ПОСЛУГИ •

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, New York 12446
914-626-5641 FAX 914-626-4638

Запрошуємо працювати з нами — Союзівка вас чекає!
Приймаємо працівників на літо 1997 року.

Працю надається згідно з кваліфікаціями.

Потребуємо:
- ❖ артистів фольклорного жанру
- ❖ таборових братчиків і сестричок
- ❖ персонал до провадження різних занять
- ❖ персонал для обслуги харчами
- ❖ персонал до їдальні та каварні
- ❖ працівників для прибирання кімнат
- ❖ працівників до загальної праці
- ❖ працівників до крамнички

Сподіваємося, що молоді працьовиті студенти приєднаються до нашого венерсільного зборy, відчують надзвичайну атмосферу СОЮЗІВКИ, як також скористають з багатьох літніх розваг і втіх.

Членство в УНСоюзі обов'язкове. **Перевагу надається колишнім працівникам і тим, які зможуть прибути в перших днях червня та залишитися аж до Дня праці включно.**

Термін зголошень тільки для колишніх працівників — 15-го квітня. Всіх інших просимо подавати зголошення до 1-го травня.

За формами зголошень просимо телефонувати на число, подане вгорі.